

Temadag om Natura 2000 planerne

Forslag til
Natura 2000-plan 2009-2015

Sydfynske Øhav
Natura 2000-område nr. 127
Habitatområde H111
Fuglebeskyttelsesområde F71+72

MILJØMINISTERIET
By- og Landskabsstyrelsen

7. Marts
Koldkærgaard

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond
for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet
for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget
i finansieringen af projektet.

Dagens program

Formiddag:

- De politiske rammer for Natura 2000 planerne
- Planernes forventede gennemførsel, retningslinjer og tilskudsordninger
- Hvilke konsekvenser har Natura 2000 planerne for landbruget?
- Hvordan håndteres opgaven om Natura 2000 lokalt?
- Diskussion af lokalhåndteringen med udgangspunkt i eksempler

Eftermiddag

Faglig erfaringsudveksling mellem konsulenter.

- Hvordan griber vi høringsprocessen an?
- Hvor skal indsatsen lægges nu?

Hvilke konsekvenser har Natura 2000 planerne for landbruget? – Juridiske og faglige indspil

Forslag til
Natura 2000-plan 2009-2015

Vadehavet
Natura 2000-område nr. 89

Delplan for:
Fuglebeskyttelsesområde F51
Ribe Holme og enge ved Ribe Å og Kongeåen

**v. Trine Balskilde Stoltenborg & Heidi Buur
Holbeck, Videncentret for Landbrug
Natura 2000 planer**

Natura 2000-planernes betydning

Tre måder, hvorpå Natura 2000-planerne påvirker landbruget:

1. Ved godkendelse af planer og projekter
2. Administrative retningslinjer: f.eks. nye skærpede regler i husdyrloven – fra merbelastning til total belastning
3. Konkret forvaltning af Natura 2000 områderne – plejetiltag, genopretning og udvidelse af naturtyper via frivillige aftaler eller ekspropriation

Indsats i høringssvarene - målsætninger

- Er målsætningerne realistiske?
- Kan de opstillede mål reelt være med til at sikre den gunstige bevaringsstatus for arter og naturtyper?
- Er målsætningen fastsat på baggrund af det rette udpegningsgrundlag?
- Hvordan er målsætningen beskrevet? For generelt? For konkret?

Målsætninger

Målsætningerne er meget konkrete – f.eks.

- Arealer med potentielle levesteder for kildevældssnegl-vindelsnegl søges udvidet med min. 3 ha
- Det samlede areal med kalkoverdrev søges udvidet med 89 ha
- Grundlag for bestande på mindst 1 par hvid stork, 3 par hedehøg, 1 par blå kærhøg, 5 par engsnarre, 1 par plettet rørvagtel, 300 par klyde, 10 par brushane og 2 par mosehornugle skal sikres.

Målsætninger - eksempler

Målsætningen for klokkefrø er, at bestandene når en levedygtig størrelse, og at der skabes sammenhæng mellem delbestande i øhavet.

Foto: Leif Bisschop-Larsen.

For klokkefrø sikres det, at tilstanden og det samlede areal på hvert af de nuværende levesteder på den østlige del af Avernakø, Langeland, Ærø, Birkholm og Hjortø kan danne grundlag for levedygtige bestande.

Det skal sikres, at der er tilstrækkeligt med egnede yngleområder for almindelig ryle i øhavet.

Foto: Leif Bisschop-Larsen.

Målsætninger

Målsætningerne er meget ukonkrete for levesteder og naturtyper – f.eks.

- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det
- Fuglearterne isfugl, rødrygget tornskade Sikres et passende antal velegnede levesteder

Målsætninger - eksempel

*Udvidelse og sammenkædning af strandenge og andre vigtige naturtyper er nødvendig på lang sigt.
Foto: Leif Bisschop-Larsen.*

Indsatsprogrammet

- Indsatsprogrammet indeholder beskrivelser af den indsats, der skal ske i den nuværende planperiode frem til 2015.
- Harmonerer indsatsen i første planperiode med de politiske udmeldinger?
- Er indsatsprogrammet realistisk?
- Vil indsatsen reelt være med til at sikre den gunstige bevaringsstatus for arter og naturtyper?

Indsatsprogram - eksempler

Overdrev og rigkær (her på Voderup Klint) er naturtyper, som udvides og sammenkædes.

Foto: Birgit Bjerre Laursen, Fyns Amt.

Det samlede areal med naturtyperne kalkoverdrev, surt overdrev, avneknippemose og rigkær øges til ca. hhv. 80 ha, 25 ha, 25 ha og 89 ha, og det samlede areal af tørt kalksands-overdrev øges om muligt til ca. 5 ha.

Indsatsprogram - eksempler

Sikre velegnede levesteder for rørdrum og rørhøg (vurderet ca. 200 ha) og plettet rørvagtel (vurderet ca. 200 ha) ved at undlade rørhøst. Sikre ekstensiv afgræsning eller sent høstet (vurderet ca. 100 ha) af hensyn til engsnarre.

Der sikres tilstrækkeligt store, uforstyrrede levesteder for ederfugl indenfor egnede delområder.

For almindelig ryle, brùshane, splitterne og dværgterne sikres et antal tilstrækkeligt store ynglesteder uden forstyrrelser og med mindsket prædation.

Indsatsprogrammet

- Skyldes nutidens krav fortidens forsømmelser fra statens side?
- Er paletten af virkemidler oplistet i indsatsprogrammet hensigtsmæssigt og tilstrækkeligt?
- Hvilket grundlag er indsatsprogrammet fastlagt på baggrund af?

Baggrundsdata

- Er de data, der ligger til grund for målsætningerne og indsatsprogrammet retvisende?
- Der er flere eksempler på, at data er gamle og ikke opdaterede.
- Tilstanden og trusselsbilledet skal være realistisk beskrevet, og evt. naturforvaltnings- eller plejetiltag i områderne skal være taget med i planerne.
- Hvor der skal gøres en indsats, skal arter og naturtyper være til stede i områderne
- Hvis en art ikke findes i et område længere, bør det overvejes, om den helt skal tages ud af udpegningsgrundlaget.

Inddragelse af omdriftsjord

- Fremgår det af målsætningen eller indsatsprogrammet, at der skal inddrages landbrugsjord for at opfylde målene i planerne?
- I så fald bør dette vurderes i forhold til konsekvenserne, herunder de økonomiske ved inddragelse af omdriftsarealer.
- Hvordan skal inddragelsen kompenseres/finansieres
- Er det faglige grundlag for inddragelse af omdriftsjord tilfredsstillende?

Administrative retningslinjer

- I flere planer er virkemidler anført som "administrativt virkemiddel"
- Dette også selvom der i lovgivningen i dag ikke findes regler ,der varetager det pågældende område.
- Dette bør vurderes i hver enkelt plan og i tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse, skal dette kommenteres.
- F.eks.: "reduktion af pesticidpåvirkning" som en indsats, hvor virkemidlet er "gældende lovgivning". Hvordan skal denne indsats søges gennemført og ud fra hvilket lovgivningsmæssigt grundlag?

Virkemidler: Frivillige aftaler

- Hvor frivillige er de frivillige virkemidler, når indsatsen via frivillige virkemidler bliver en del af både mål og indsats?
- Ekspropriation?

Eksempel på vilkår ved husdyrgodkendelse

For marknumrene 38-0, 39-0, 18-1, 18-2, 22-0, 22-1, 23-0, 23-1, 23-2, 23-3, 24-0, 25-0, 201-0 og 202-0 beliggende i Natura 2000 sættes vilkår om, at der tidligst må udsættes kreaturer på arealet

den 5. juni med maksimalt 2 ungkreaturer/ha ad gangen og der tidligst må foretages slæt den 15. juli. Arealerne må højst modtage en gødningsmængde svarende til 0,6 DE/ha/år. Arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 må ikke omlægges eller gødes ud over dette.

Natura2000 område

Beskyttet Natur

Devano

Fredskov

Markblok

